

నవనూరి

'ఫెక ఫెక ఫెకవ... ఫెకవ... ఫెకవ' మంటూ 'ఫడీల్,' మందో ఉరుము.

"ఎక్కడోగాని మా గనవై నపిడుగు పడ్డది!" అన్నాడు నరసింహులు.

నరసింహులంటే డాక్టర్ గోపాల రావుగారి ఆఫీస్ బోయ్ - కమ్ - కాం పౌండర్.

"అది నిశ్చయంగా పిడుగే" అంటూ బలపరిచేడు రాజారావు. రాజారావంటే ఇటీవల డాక్టరుగారితో చెలిమి బాగా ముదిరిపోయిన మల్లెపూల రాయడు.

అంత జరిగితే తలెత్తి చూసేడు డాక్టరు. ట్యూబులైటు నిరంతరాయంగా వెలుగుతునే ఉంది. సీలింగ్ ఫాన్ రొదలో మార్పేమీ రాలేదు. ఉండుండి మెరిసే

మెఱుపులు! వాటి కాంతిలో వర్షపు జోరు మోచ్చినట్లు కనిపిస్తోంది.

మళ్ళా ఎప్పటి స్థితికే వచ్చే దు డాక్టరు

"బయట అంత కుంఠపోతగా వర్షం కురుస్తోంటే ఈ ఉక్క చూడండి!"

తెల్లని పాము కుబుసాల్లాంటి తన బట్టల లోకి ఒకసారి చూసుకొని చుట్టూ జనమకున్న ఫర్నిచర్ వంక చీదరగా చూసేడు రాజారావు.

డాక్టర్లో చలనమేమీ లేదు. "ఇహ ఇవే కితినితే" అనుకుంటూ పేదరు తీసేడు రాజారావు

డాక్టరు వేణుగోపాలరావుగారంటే ఈ మధ్యనే వచ్చి వెళ్ళిన ఎలక్షన్ లో వార్డు

గెచ్చుకొని పేషెంట్లను పోగొట్టుకొన్న ఛోటా వి. ఐ. పి పునరావాసం ఇప్పుడిప్పుడే ప్రారంభమౌతోంది. మూడు రోజులై మునురూ కాకుండా ఎండా అనకుండా కురుస్తోంది వర్షం. సాయం శ్రం ఐదు గంటలకు ఉప్పెనలా మంచు కొచ్చిన కారుమేఘాలు ఆడున్నరైనా విడవకుండా కురుస్తున్నాయి. నేరకపోయి వచ్చిన పేషెంట్లు ఎలాగో బయటపడ్డారు. కానీ క్రొత్తవాళ్లు రావడం లేదు ఆ తీరిక వల్ల డాక్టర్లో ఏర్పడ్డ చిరాకు మలేరియా రోగి లెంపరేచర్లూ అదేవనిగా పెరిగిపోతోంది.

'పోనీ ఏదైనా నివిమాకు పోదాఁ వేమిటి?'

కొంత సేపు వేపరు చూసేక ఆడి గేడు రాజారావు.

ఒక 'ప్ప'ని తుపాకి గుండు వేగంతో పేల్చి తల అడ్డంగా విసిరేసేడు డాక్టరు. కథ ఇంకా తీవ్రంగానే ఉందని గ్రహించి ఊరుకున్నాడు రాజారావు.

మూర్ఖుస్తే మూర్ఖురోగులు ఎలా మెలికలు తిరిగిపోతారో గోపాలరావు లోని మందు మనిషి ఆలా కిరకిరానుల నులా చుట్టుకోవడంతో ఆరంభించి, పాప్ మ్యూజిక్ మత్తునవడ్డ పడిచు వాళ్ళలా శివమెత్తి తెయ్యేతెయ్యేమంటూ హిప్పీడన్ను చేసేస్తున్నాడు. మూడు రోజులై మొండిగా కురుస్తున్న వర్షం మీద - మొదట తానుగా ప్రేరేపించి

ఇప్పుడు మొండి చెయ్యి చూపుతున్న రాజారావుమీద - అతణ్ణి సమ్మకొని ఆలోచించకండా మీనాడీ దేవికి ఎప్పాయింట్ మెంట్ ఇచ్చిన తన మూర్ఖత మీద - అన్నిటికన్నా - అనసరం పడ్డదంటే - మొప్పై రూపాయలు - ముప్పి ముప్పై రూపాయలు - పుట్టించే మార్గం తోచని తన అనమర్థత మీద - కోపం - సట్టరాని కోపం పుట్టి - శరీరాన్ని కుతకుత ఉడికించేస్తోంది. ఉడికి ఉడికి -

"అనలు సంగతేమంటే ఇవాళ నా కున్నంత వెష్ మీకులేదు. అందుచేతే పని ఎలాగుడుగుడిపించేసేరు," అన్నాడు డాక్టరు.

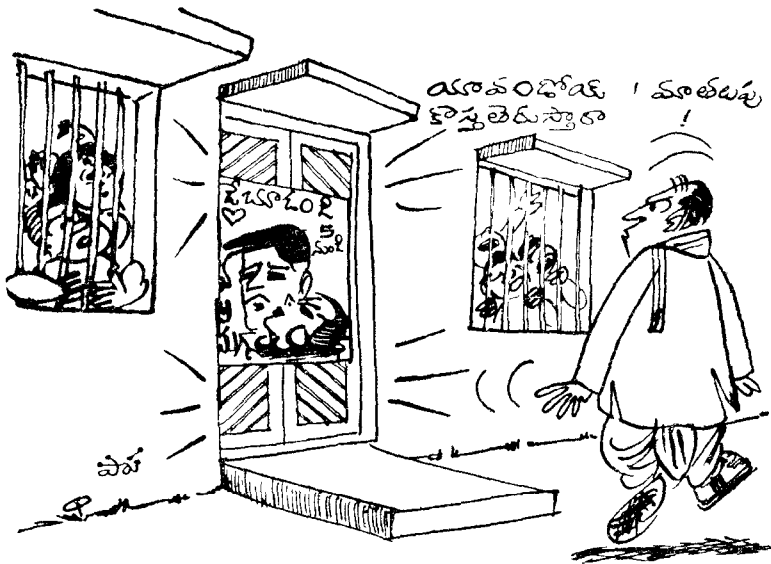
భావించినంత ముతగ్గానూ భాషించలేకపోయినందుకు అతనికి చిరాగ్గా ఉన్నట్టుంది.

"అదుగో ఆలా మాటాడితేనే వస్తుంది చిరాకు" రాజారావు మొహం గంటుపెట్టుకొని అన్నాడు.

"లేకపోతే ఏమిటి సార్! మీరు రోజుల్లా ప్రయత్నం చేస్తే ముప్పిముప్పై రూపాయలు పుట్టించలేక పోయానంటారు; ఆ మాట నన్ను నమ్మమంటారు."

"మహా ప్రభో మా ఆపీసువని ఒత్తిడిలోనాకు ప్రయత్నించే అవకాశం కలగలేదంటే నమ్మరేం?"

రాజారావు నవ్వుతూనే అన్నాడు గాని అతని కళ్ళల్లో ఆ నవ్వులేదు.

“అయితే ఆ సంగతి నాకు ఫోన్ చేయవలసింది.”

“అదే నా వల్ల జరిగిన పొరపాటు.” చేతులుకూడా జోడించాడు రాజారావు.

“ఫోనీ డిస్కెస్పరీకి రాకముందు తెలిసినా నా పాల్లెవో నే పడుండును ఇప్పుడిక్కణ్ణుండి ఎవరి దగ్గరకని పంపగలం; దేనికని అదగ్గలం? ఈ వేళప్పుడు అండులో ఇలాంటి సమయంలో ఎవణ్ణి దబ్బిడిగినా వెధవ మొహం వేసుకొని ముండనవ్వు నవ్వుతాడు.”

డాక్టరుగారి కోపం - ఆ ముఖాలా నవ్వుతూ ఊహించుకోవడం వల్ల కలిగిందో, అప్పుడు తను వెట్టవలసే ముఖం తలచుకోవడం వల్ల కలిగిందో, చెప్పలేం.

“ఫోనీ పేషెంట్లవలె నా దొరుకుతారేమో అంటే వాళ్ళు కనిపించడం లేదు; మొగుడు చచ్చి ముండేడుస్తుంటే రంకుమొగుడు కొంగట్టుకు లాగాట్ట - అలా ఉండీ వర్షం!”

అదే వచ్చిపడ్డ అసలు చికాకు. ఈ వర్షమే లేకపోతే నాలుగిళ్లు ముప్పైతేరా రాజారావే ఓ నరభైరూపాయిలు ఈజీగా సంపాదించి ఉండేవాడు. అసలా తొత్తుకొడుక్కూడా ఏభై రూపాయలిస్తానంటే బిగిలిన ముప్పైకీ ఆరువుండేవాడు

ఏం చెయ్యడానికి పాలుపోని డాక్టరుకు కాలుస్తున్న సిగరెట్లకూ వా వెగటయ్యింది. దాన్ని సగంలో నలిపేయడంలో తృప్తిపడక బయటికి వెళ్ళి వర్షంలో దూరంగా వినరేసి వచ్చేడు.

వస్తూ వస్తూ —

“ఆ ఏటై రూ పా య లూ ఏం చేసేరు?” అన్నాడు ఆదైనా ఉండా అన్న ధోరణిలో.

కావి రాజారావుకి అలాంటివి తగలవ్.

“నా దగ్గరే ఉన్నది” అన్నాడు జేబులో చెయ్యి పెట్టబోయి మానేస్తూ.

“మ రీ లో గా వాడిం తెవరికైనా అమ్ముకు చొబ్బితే.”

“దొ క్క చె క్కే నూ । ఎనిమిడి ఎనిమిదిన్నర మధ్య వస్తానన్నాను తొమ్మిది గంటలు దెడ్లై నిశ్చేను.”

వాచీలో ఏడుకీ రెండు నిముషాలు తక్కువగా ఉంది. కొనసాఞంలో ఉన్న రోగిని బతికించడానికి బాధపడే వైద్యులలా చేబుల్మీద ఓరగా కూర్చుని ఆలోచిస్తున్నాడు డాక్టరు. చేబుల్మీద పెట్రెలో సిగరెట్లు ఒట్టిపోవడంచూసి సరసింహానికి డబ్బులిచ్చి పంపేట రాజారావు. ఆతడు తిరి గొచ్చే సరికి ఎవరో ఇద్దరు కొత్తవాళ్ళు గుమ్మం ఎక్కుతున్నారు.

2

నలభైయైదేళ్ళ కాయశరీరం యీ మధ్యనే తత్వం ఫిరాయింది వాతానపడు తున్నట్టుంది మూదొంతులు తెల్లపడ్డ మీసాలు, గడ్డం ఒకటిన్నర రోజులకు ఏవుగా పెరిగాయి. విశాలమైన నుదుటను తీర్చిన గంధాక్షతల్లో గుర్రం శిథిల

మయ్యింది. వేసుకున్న ఖద్దరుబట్టలు అతి భద్రంగా వాడుతున్నవాడిలా కదులుతున్నాడు.

గొడుగు చెప్పులూ గుమ్మంవద్ద వదిలి వెనకనున్న ఇరివైవిండ్ల కుర్రాణ్ణి ముందుగా గదిలో ప్రవేశ పెట్టేడు. ఆ వెంట తనూ లోపలికి వచ్చి “సమ స్కారం” అంటూ ఆ కక్కడున్న ముగ్గురికేసి పరిశీలనగా చూస్తున్నాడు

ఆ కుర్రాణ్ణి చూసిచూడగానే ‘ఎవరో యనరావిత డాతని బిడ్డయే’ అనుకుంటూ “కమాన్ సార్ కూ రోచ్చండి”

అన్నాడు కుర్చీ చూపిస్తూ - రాజారావు దానితో వచ్చిన ఆసామీ కాస్త కంగారు పడ్డట్టున్నాడు. అంతవరకూ ఆతను గోపాలరావునే డాక్టరుగా రనుకుంటున్నాడు. ఇప్పుడు రాజారావు ఆహ్వానించడం, డాక్టరుగారి కుర్చీ కాశీగా వుండటంచూసి—

“డాక్టరు వేణుగోపాలరావుగారు...” అంటూ గోపాలరావు ముఖంలో కే చూస్తూ నీళ్ళు నమిలాడు. ఆతను “నేనే ఏంకావాలి?” అనటంతో మీట నొక్కిన ట్యూబులైట్ లా ముఖం మిలమిల మెరిపిస్తూ,

“నాపేరు వేములకొండ శివరామయ్య. మాది బొబ్బిలి తాలూకా నందివాడ గ్రామం” అన్నాడు పూర్తిగా వెలిగిన ముఖంతో.

డాక్టరు కొంచెంసేపు ఏం వింటు

న్నాదో తెలియనివాడిలా చూసి తన కళ్ళను తానే నమ్మలేనివాడిలా “ఎవరు బుద్ధి దొడ్డమ్మ గారి శివయ్య ?” అన్నాడు ప్రక్కనున్న అబ్బాయిలో చిన్ననాటి శివయ్యని చూస్తూ.

శివయ్య అవునన్నట్టు తలూపేడు.

“ఓరి ఓరి ఓరి...” అంటూ గోపాల రావు పరమానంద పడిపోతూ లేచి వెళ్ళి కావులిండుకున్నంత పనిచేశాడు. తరువాత “ఎక్కడున్నావ్ ? ఏం చేస్తున్నావ్ ? ఎప్పుడొచ్చావ్ ?” ప్రశ్నలతో తనే ఉక్కిరిబిక్కిరైపోతూ కుర్చీలో కూర్చోబెట్టుకున్నాడు. ఆయనగారి ముఖం చూస్తే పావుగంట క్రితం ప్రాణ సంకటంగా కొట్టుకుంటున్న డాక్టర్ గిరిదేవా అన్నట్టున్నాడు

తరువాత వాళ్ళిద్దరూ బాల్కనరీత్రలు తవ్వకోవడం ఆరంభించేరు.

శివయ్య హైస్కూల్లో చదువుతుండగానే పెళ్ళయ్యిందట. ఆ విషయం ఆతడు వైనాలతో జ్ఞాపకం చేస్తేగాని గుర్తుకురాలేదు గోపాలరావుకు - తరువాత భీమునిపట్నంలో ప్రైవేట్ గై జిల్లా టోర్డలో మేస్టరుగా ప్రవేశించడం - ఆతనికి బాగా గుర్తుంది. ఆ తరువాత ఆతని అజాపజా పాతికేళ్ళదాకా తెలియ రాలేదు. విజానగరం ప్లాటుఫారంమీద ఒహో అంటే ఒహో ! అనుకున్నారోసారి - ఈ పాతికేళ్ళలో ఛప్పన్న గ్రామాలూ తిరిగి బెక్కలి దగ్గర

రావులపాదేరు హైస్కూల్లో ఐదారేళ్ళయి నిలదొక్కుకొని ఉన్నాడు శివయ్య. సంసారభారం క్యాలిపికేషన్ను ఇంప్రూమెంటుకి ప్రతిబంధకం కాగా మొన్ననే ఏడాదిక్రితం తెలుగు బియ్యోడీ అనిపించుకున్నాడు. ఇద్ద రాదపిల్లల్లో ఒకరి పెళ్ళై కాపురానికి వెళ్ళింది. ఇంకొకరి పెళ్ళితెదిగి కూర్చుంది. తరువాత వరుసగా అయ్యడుగురు పిల్లలు, ఆఖర్న ఓ అడపిల్ల.

“ఇకా చూస్తా వెండు కోయ్ కోయించెయ్”

“కోయించేయడానికి మానేడానికి మన మెవరం ! వాళ్ళే బలవంతాన వాన్లో పడేసుకపోయి కోసిపారేస్తున్నారు.”

ఫకాల్మన్నారు ముగ్గురూ.

“నేనూ మా పెద్దల్లడూ ఒక్కసారే ఎక్కేం డేబలు.”

మళ్ళా ఫకాల్మన్నారు.

ఈ విధంగా కొంతనేపు సాగేక శివయ్య ప్రశ్నలు ప్రారంభమయ్యాయి - “అన్నట్టు నువ్వో మీ మేనమామ కూతుర్నే కిదూ చేసుకున్నావ్ ?”

“అబ్బే లేదే అవిదే నన్ను వెళ్ళాడింది. నాకు ముగ్గురాడపిల్లలూ ఒక కొడుకూ” అని శివయ్య నవ్వాపేలోగా “కొడుకు పుట్టేక నేనిక పిల్లల్ని కనలేనంది మా అవిద. కనలేకపోతే మానేయ్ అన్నాను. అపరేషను చేయిం

చుకో ఆంది. నీ క్కష్ట వన్నెప్పి
 రేప్పొద్దన నా పీకకోయించుకోమంటే
 నే నెక్కడ కోయించుకోగల్గు
 అన్నాను తనే చేయించుకుంది."

"కుర్రా దెన్నెళ్ళవాడు?"

"వన్నెండు. అంతా చదువుల్లో
 ఉన్నారు" అని "ఒకసారి మాయింటికి
 రా" అన్నాడు చెవిటివాడితో చెప్పినట్టు.

"మీ మాచగారు కులాసావా?"

"ఇంకా వుండమన్నా? అస్తంతా
 కూతురుపేరన పెట్టినీకు చదువు చెప్పిం
 చాను. పో పొమ్మన్నాడు."

ఈసారి శివయ్య కొంత పస్తాయిం
 చేడు.

"అయితే మనం మారలేదన్న
 మాట?" అన్నాడు - నానుస్తూ - గొంతు
 తగ్గిస్తూ. కాని గోపాలరావు గొంతు శగ్గ
 లేదు.

"ఎందుకు మారతా? వినాడైతే మా
 మాచ, వన్ను భాగుచేస్తానని చెప్పి తీసు
 తెళ్ళి, గువచవగా ఇల్లరిక (వల్లణి చేసు
 కున్నాడో అనాడే విశ్వయించేసేను -
 సరే మాచావీ కోరికే తీరనీ, నీ విలక
 నా చేతికి చిక్కేకే నీవని పడతానను
 కున్నాను. అవిధంగానే వట్టి చూపించేను."

వీవిధంగానవి శివయ్య అడగలేడు.
 గోపాలరావు చెప్పేడు "వాడి కూతురుకి
 ఒక్కూతురు పుట్టిందాకా ఓర్చేను. ఆ
 తరువాత చచ్చిందాకా మామాచా ఏడవని
 రోజులేదు." శివయ్య మాటాడలేడు.

"చచ్చేముండు పోనీ ముసిలా
 డన్నెప్పి కొంత జాలిచూపించేను.
 మంచ (వెక్కి ఆడుమాసాలు తీసు
 కన్నాడు. ఆ ఆడుమాసాలూ నాచేత
 పేవకూడా చేయించుకున్నాడు. ఇంతా
 చేస్తే నీపేర సగంఅస్తీ రాస్తాను
 ఏమంటావన్నాడు. పో పోనీ నువ్వు
 నీఅస్తీ గంగలోకిదూకండి నాకొచ్చేది
 నాఖర్చులకు సరిపోతుంది నీకూతురికి
 కావలసే ఇంటికొస్తాను - లేక పోతే
 నీగుమ్మంకూడా తొక్కను పొమ్మన్నాను.
 మరే (వనుకున్నాడో మనకీ డిన్నెసగ్గితో
 యీ యిల్లా - మనవడిపేర పాతికవేలు
 పెట్టి, దాని గార్డియన్ పిచ్చా - అప్ప
 చెప్పి మిగతాదంతా కూతురు నెత్తిమీద
 పెట్టి పోయేడట - మనం ఆ విల్లే చూడ
 లేదు - ఎలాగో తగలడం దన్నాను
 చేరదీసినందుకు వాడికోరిక ప్రకారం మన
 చేతులమీదే పిడికెడుదుమ్ము చేసేసాం!"

ఇప్పుడు భార్యాభర్తల సుబంధా
 లెలా ఉన్నాయో తెలుసుకోవాలని
 శివయ్యకు మహా ఇదిగావుంది. అడిగితే
 గోపాలం నోటివెంబడి ఎలాటికబుర్లు
 విసవలసినస్తాయో అని భయంగావుంది.
 కొంచెంసేపు చూసి ఆడిగేడు.

"ఇల్లెక్కడ?"

"కొత్తగ్రహారంలో వీ చొద్దున
 పద్మావతి భవన్ అంటే ఎవరైనా
 చెప్పేస్తారు లేకపోయినా కొస్త తల్లెత్తి
 చూస్తూవస్తే తాటికాయలంతేసి ఆకరలో

మామవ గొప్పగా చెక్కించుకున్న కూతురు పేరు ఇక్కడే నేనున్నానని పిలుస్తూ ఉంటుంది."

ఏ ప్రశ్న రేపినా ప్రమాదంగా కనిపించే సరికి శివయ్య నోరు మూసుకోవడం మంచిదనుకున్నారు.

"జడిసిపోతు. మనం నంగతెలా ఉన్నా మన స్నేహితులకు ఇంట్లో మర్యాదలోపం జరుగదు. అందులో నీలాటి వాళ్ళుంటే మా అవిడ బాగానే చూసుకుంటుంది "

"నాలాటి అంటే, నేను జ్ఞాపకం వున్నానా :"

"ఎందుకుండవ్ ? ఆమధ్య మీ పాఠ్య తీశంబావ కనపడి మీ అందరి గురించి చెబితే ఇంటి దగ్గర చెప్పేను బొబ్బిల్లో

చిన్నప్పటి మన రొమాన్సుల గురించి నువ్వు మా మేనమామకు రాసిన ఉత్తరాలూ - పన్నెండో ఏట అది మా ఇంటి కొచ్చినప్పుడు బుచ్చి దొడ్డమ్మ గారు మీ కంటింట్లో దాన్ని కూర్చోపెట్టి 'నన్నప్పట్లో దక్కించుకోకపోతే నేను చెడిపోవడం తప్పదనీ చచ్చి ఏలోకానో ఉన్న ఉత్తమ ఇల్లాల మా అమ్మ ప్రాణం ఉసూరుమంటుంద' నీ నచ్చచెప్పడం - వెళ్ళయితే మనం మారిపోతామనీ గొప్ప వాళ్ళం కొవలసిన లక్షణాలు బోలెడున్నాయనీ నువ్వు సర్దిపై చెయ్యడం - ఏటి మరిచిపోలేదావిడ !"

ఈసారి శివయ్యకు ధైర్యం వచ్చినట్టుంది.

“ఇప్పుడుమాత్రం అందుకు త భావతు
 ఏంవచ్చింది ముప్పైవిళ్ళు నిండక
 ముందే నటచక్రవర్తి బిరుదుతో ఆంధ్ర
 దేశ మంతా దిగ్విజయయాత్ర చేసేవ్.
 తరువాత నువ్వొడిస నాటకాలతో సం
 జనం కొట్టుకు వచ్చేవారు. నేను
 పొందూర్లో ఉండగా శ్రీకాకుళంలో నీ
 నాటకం ఉందంటే - బస్సుదొరక్క
 నేనూ నాస్నేహితులూ 15 మైళ్ళ సైకిళ్ళ
 తొక్కుకొచ్చేము. తరువాత సంగీత
 నాటక ఎకాడమీలో సభ్యుడ వయ్యేవని
 పేపర్లో చూసేను. ఒక టెర్మి యెప్పొర్చి
 చేసేవు. ప్రస్తుతం నగరరాజకీయాల్లో
 పాల్గొంటూ కౌన్సిలర్ వి. వీసంలో తప్పి
 పోయిందిగాని వెస్ చైర్మన్ అవ్వలసిం
 దట!”

స్నేహితుడు తన మనతను ప్రశం
 సిస్తుంటే గోపాలరావు కండ్లలో కనిపించ
 వలసివంత వెలుగు కనిపించడంలేదు
 పైగా —

“అని నువ్వనుకుంటున్నావ్”
 అన్నాడు ఎటోచూస్తూ.

“అంటే...” అని ఆగిపోయేడు
 శివయ్య. తరువాత ప్రక్కనున్న రాజా
 రావు ముఖంలోకిమాసి మనసు మార్పు
 కున్నాడు.

రాజారావు పేషంట్, ఫ్రెండ్
 గోపాలరావు పరిచయం చేయలేదు.
 గోపాల్రావ్ మాటాడిన విషయాలు
 ఫ్రెండ్లముందు మాటాడవలసే అవధులు

కూడా దాటిపోయినట్లున్నాయి. అందుచేత
 ఇంకా మాట్లాడించడం భావ్య మనిపించ
 లేదు శివయ్యకు.

అయితే రాజారావు ఆ వ లి స్టే
 పేగుల్లక్కెడతాడు. శివయ్య ఉద్దేశం
 గ్రహించి చిరునవ్వు నవ్వుతూ అన్నాడు.

“డాక్టరుగారికి ఫ్రెండ్స్ వి చూస్తే
 మతిపోతుంది .. ఆయనకు మీరు బాల్కు
 స్నేహితులైతే నేను ఈ నాటి
 స్నేహితుణ్ణి; నాపేరు డి. రాజారావు
 పోర్టులో డ్రాఫ్ట్ మనగా పనిచేస్తున్నాను
 “నమస్కారం” అన్నాడు శివయ్య
 “సారీఅండీ” అన్నాడు గోపాల్రావు
 కాంచెంసేపు ఉడుకొని —

“ఇప్పటికైనా వారు ఏంపనిమీద
 వచ్చేరో భోగట్టాచేస్తే బాగుంటుంది.
 ఇప్పటికే ఎనిమిదయ్యింది నాగడియా
 రంలో” అన్నాడు రాజారావు - గోపాల
 రావు కండ్లలోకి సూటిగా చూస్తూ.

గోపాలరావు శివయ్యకేసి తిరిగి
 ఏవిటనేలోగా శివయ్య ఆరంభించాడు
 “అ ఏవీలేదు. వీడు మాపెద్ద
 కుర్రాడు”

కుర్రాడు భక్తిగాలేచి నమస్కారం
 చేసి కూర్చున్నాడు.

“శ్రీకాకుళంలో బియ్యీపాసయ్యేడు
 ఫస్ట్ క్లాసుకూడా వచ్చింది. నాకుండే
 బరువుభారాలతో రావులపాడేరులో
 కుటుంబముండగా అటునేను రాజ

ఉత్తరాలశిర్షి కున్నట్లు
ఉత్తరంగా పులిస్తావులు,
కామాల పెట్టుకొను
అవసరమైనచో గట్ల పెట్టుకొంటి -

అలాగే -
ఈసారి మళ్ళీ ఇచ్చేస్తుంటు
పులిస్తావులు, కామాల
మాత్రమే పెట్టకొన్నట్లు
మిగిలించుంటా మేమే
కొనుకుంటా!

మండ్రీలో బి. ఇడి. ట్రైనింగ్ అవుతూ -
ఇటువీణ్ణి శ్రీకాకుళంలో పెట్టి చదివించ
వలసివస్తే - నేనెన్ని చిక్కులుపడవలసి
వచ్చిందో వాడెన్ని కష్టాలకోర్పాడో
అదంతాచెప్పి మిమ్మల్ని విసిగించను.
భగవంతుడి దయవల్ల మీపెద్దల ఆశీ
ర్వచనంవల్ల మీరు గట్టెక్కిపోయేడు "

పరీక్షలు కాశముందే అనుకుంటాను
ఇక్కడ కొత్తగాపెట్టిన అమెరికన్
కంపెనీలో ఉద్యోగంకోసం దరఖాస్తు
పెట్టాడు. వాళ్ళుపెట్టిన వ్రాతపరీక్షలో
పాసైనట్టున్నాడు. ఇప్పుడు ఇంటర్వ్యూకి
రమ్మని పిల్వారు -"

ఏ మెడికల్ సర్టిఫికేటో - అనుకున్న
వ్యవహారం రికమండేషన్ కేసి నడవడం
గోపాలరావు గమనిస్తున్నాడు. రాజారావు
మాత్రం నిర్లిప్తుడులానే అయినా శ్రద్ధగా
వింటున్నాడు

"ఉన్న పరిస్థితేమంటే - వాళ్ళు
మెరిట్ ఒక్కటే చూస్తే మనం చేయ
వలసేదేమీ లేదు. కాక ఇతర విష
యాల ప్రమేయంవుంటే దానికి తగిన
ఏర్పాట్లు చేసుకోవాలి "

డాక్టరు గోపాలరావు ఇంకాతలవంచే
వింటున్నాడు. రాజారావు మాత్రం
శివయ్య కళ్ళలోకి చూస్తూ అతడ చెప్పిం
దానికల్లా తలూపుతున్నాడు.

"నా టోగట్టాలో తేలివసంగతేమంటే
మంత్రుల లెవల్లో రికమండేషన్ -
పెద్ద మొత్తంగా లంచమో తెచ్చుకోందే
పని జరగదని. నాకాసంగతి ముందుగా
తెలియదు."

ఈసారిమాత్రం గోపాలరావు
తలెత్తి చూసేడు.

"ఈ వూర్లో మా చెల్లెలి మరదిది
రైల్వేలో చిన్న ఉద్యోగం చేసుకుంటు

న్నాడు రామ్మూర్తి పేటదగ్గర రైల్వే క్వార్టర్లలో వాడుంటున్నాడు వాడు చెప్పేదేమంటే డబ్బుకు టోపిస్తే ఆసలు పని జరగదని ఈ విషయం బస్సులో నేనూ సూచాయిగా విన్నా సమ్మలేదు. ఇక్కడ ఆకంపెనీ సంగతి తెలిసిన వాళ్ళనూ అందులో పనిచేస్తున్న ఒక వర్కర్ని అడిగేను అంతా అది విజమే నన్నారు దానితో ఇక లాభంలేదని ఇవాళ మధ్యాహ్నమల్లా కాళ్ళు విరగ దొక్కుకొని మూడువందలు జకపరిచేం ఇంకా రెండువందలుకాని చాలదు "

గోపాలరావు గుండె రుల్లుమన్నది.

అయితే 'యింటావిడ దగ్గర డబ్బు లాగడానికి యిదో మంచి మిష' అని పించగానే కాస్త నింపాది వట్టాడు,

గోపాలరావు ముఖంలో మార్పులను పరిశీలిస్తున్న శివయ్య నెమ్మదిగా అన్నాడు

'నీకు తెలుసు, నేను చిన్నప్పుడు ఎలా ఉండేవాడినో, ఇప్పటికీ అలాగే ఉన్నాను. ఒకరిని యాచించడంగాని మన కోసం ఇతరులను ఇరుకున పెట్టడంగాని నాకు మనస్కరించవు. కాని గత్యంతరం లేని పరిస్థితి - తట్టుకోగల స్తోమత ఉన్నవాడివి - ఆదర్శాలకు పోతే పిల్ల వాడి భవిష్యత్తూ, తర్వాతా వాడూ నేనూ కట్టుకొంటున్న గాలిమేడలా, దెబ్బతింటాయి అందుచేత నీ దగ్గర కొచ్చాను. ఇందులో నువ్వు చెయ్యగలిగింది ఎంత

ఉంటే అంతా చేయగలవనే నా సమ్మతం నీ ఋణం ఉండుకోసనీ ఇది చేసిపెడితే నీ ఎడల ఆజన్మాతం కృతజ్ఞుడుగా ఉంటాననీ నీ పేరు తరతరాలు చెప్పు కుంటామనీ వెధవకబుర్లు చెప్పడం నాకు సరిపడదు -"

"అది సరేలే " వాక్యం మధ్యలోనే అందుకొని గోపాలరావున్నాడు "ప్రస్తుతం నన్నేం చెయ్యమంటావో చెప్పు"

"అది నువ్వే చెప్పాలి నువ్వు స్థానికంగా ఉన్నవాడివి ఊళ్ళో పదిమంది పెద్దల్ని ఎరిగున్న వాడివి నేను రాత్రి రైల్లోవచ్చి ఆదరా బాదరా తీసిన టోగట్టాలూ, చేసిన ప్రయత్నాలు ఇవి. ఆసలు నేను తిన్నగా నీ దగ్గరకే రావలసింది కాని ఇల్లు తెలియదు ఆ మధ్య పాఠ్య ఊళంగాడు నిన్ను కలిసేట్ట రీడింగ్ రూమ్ దగ్గర వాళ్ళ చుట్టాలయింట్ల వుండగా నువ్వు ఓట్లకోసం ఇంటింటా కేన్వాస్ చేస్తుంటే తారనపడ్డారట ఆక్కడే ఎక్కడో వుంటుంటాడు - నువ్వాపిడిలో ఎవర్నూడిగినా చెప్తారన్నాడు. రామ్మూర్తి పేట దగ్గరున్న మా చెల్లెలుమరికి నడిగితే తను నిన్నెరుగును గాని నీ యిల్లు తెలియదన్నాడు వాళ్ళ స్నేహితులు వేసిన నాటకాలకు డేనికో నువ్వు జడ్జిగా వెళ్ళేవుట నిన్ను పట్టుకుంటే డబ్బు అవసరం లేకుండానే పని జరిగిపోతుం దంటాడు ఆయన

"అవతలపార్టీ ఎవరు?"

“అంజీ”

“దబ్బందుకోవలసిన వ్యక్తి”

“అసలు ఇంజనీరింగ్ ఎప్పుడో కనుక్కోండి.”

రాజారావు ధోరణి చూడపోతే దాని గురించి ఏదో తెలిసే మాటాడుతున్న వాడిలా కనిపించేడు

“రేపు”

“రేపా -” అంటూ నోరాపులించేడు గోపాలరావు.

“రేపే!” అన్నాడు రాజారావు

గోపాలరావు వాచీ చూసుకుంటే ఎనిమిదిన్నర అయ్యింది.

“ఇప్పటి కిప్పుడేం చెయ్యగలం”

అంటూ మొదట రాజారావువంకా తరువాత శివయ్యవంకా చూసేడు.

శివయ్య ఆశాదు కురిసిన వర్షం నైంధవుడిలా ఎంత అల్లరి పెట్టిందో వివరిస్తున్నాడు.

రాజారావు అడ్డునడి -

“ఇంతకూ ఆపార్ట్ ఎవరో చెప్పండి” అన్నాడు.

“నాకు సరిగా తెలియదు. ఒకళ్ళనడి గితే ఎవరో ఏ ఆర్ ఓ అన్నాడు. అతడు మనతో మాట్లాడటం అతడి డ్రైవర్లో వంటవాడో పట్టుకోవాలన్నారు. పట్టుకోవచ్చు. కానీ అలాంటి వాళ్ళను నమ్మడమెలాగు? వస్తే ఆదెవరి జేబులోకి పోయినా ఫరవాలేదు. పని కాకపోతే? ఒకటా రెండా చీమూనెత్తు

రుగా కూడపెట్టండి... ఐదు వందలు! కొత్తవాళ్ళం! తిరిగి ఇస్తారన్న నమ్మక మేమిట!” శివయ్య ప్రశ్నవేసి ఆసేడు.

“సరే రెండోవా డెవడు?”

“ఏయ్యేటం ఎవరికో దేవేకో తెలియదు పేరు యస్పీ. రావుట.”

“యస్పీరావు” అని “యస్పీరావా?”

అన్నాడు గోపాలరావు

“చిత్తం” అన్నాడు రాజారావు చిరు

నవ్వు నవ్వుతూ.

“వ్యవహారం చూడగా టోగట్టా విషయంలో నైతేకేం. కార్యకూరత్వంలో నైతేనేం గోపాలరావుకన్న అతని స్నేహితుడే నయమేమో” అనుకుంటున్నాడు శివయ్య. అందుచేత -

“మీకు వారిని తెలుసా” అన్నాడు ఆశగా.

“వారి నడగండి” అన్నాడు గోపాలరావుని విద్దేశిస్తూ.

“యస్పీరావు పోర్టులోకదూ ఉంటా.”

“అరైల్లు క్రితం”

“యస్పీరావువైతే మనమేదైనా కొంత చెయ్యొచ్చునుకుంటాను” అన్నాడు రాజారావు కళ్ళల్లోకి ఏమంటావన్నట్లు చూస్తూ

“చెయ్యొచ్చు; అందుకు తగిన వద్ద తిలో యత్నిస్తే”

ఎందుచేతో రాజారావుపద్ధతి గోపాలరావుకు నచ్చినట్లు లేదు “చేస్తే సరియైన

పద్మతిలోనే చేస్తాం” అన్నాడు కొంచెంగా గొంతుపెంచి

వెంటనే శివయ్య లాశ్రీలోపల జేబు లోంచి మూడు నోట్లకట్టలుతీసి జేబులు మీద పెడుతూ “మూడు వందలు” అన్నాడు వినయంగా

క్షణకాలం అతనిముఖంలోకి చూక గోపాలరావు ముఖం దింపేసుకున్నాడు కొంచెంసేపు ఆలోచించి..

“డబ్బు అవసరం లేదనుకుంటాను”

అన్నాడు సీయన్ గా కనిపిస్తూ

రాజారావు ముఖంలోకి మాడకుండానే ఆది మాడి ఉంటుందని చెప్పగలడు గోపాలరావు తరువాత అతని ముఖం లోకి చూస్తూ “ఏ(వంటారు” అన్నాడు పెదవులు ఆదోలాపెట్టి

“ప్రైవేన్స్” అన్నాడు రాజారావు ఛాలెంజ్ చేస్తున్నట్టు.

వా శిద్ధరూ దేవికోసం కుమ్ములాడు కుంటున్నారో గాని తన కొడుకు భవిష్యత్తుతో చెలగాటలాడగోరుతున్న గండుపిల్లల్లా కనపడ్డారు శివయ్యకు వారికి సంధి చెయ్యబోయేవాడిలా

“నాయన్నాయనా : ఈ ఒక్కసారికి మాత్రం నీకే అదర్భాలున్నా మర్చిపో పట్టంపులకూ రిస్కుకీ ఇది అదనుకాదు దీని మీద మే మెన్నో ఆశలు పెట్టుకున్నాం ఇద్దరు పిల్లలు చదువులకు రాబోతున్నారు ఇక్కడ ఇందులో ఉర్యోగం దొరికితే జీతం తగినంత ముట్టడమే

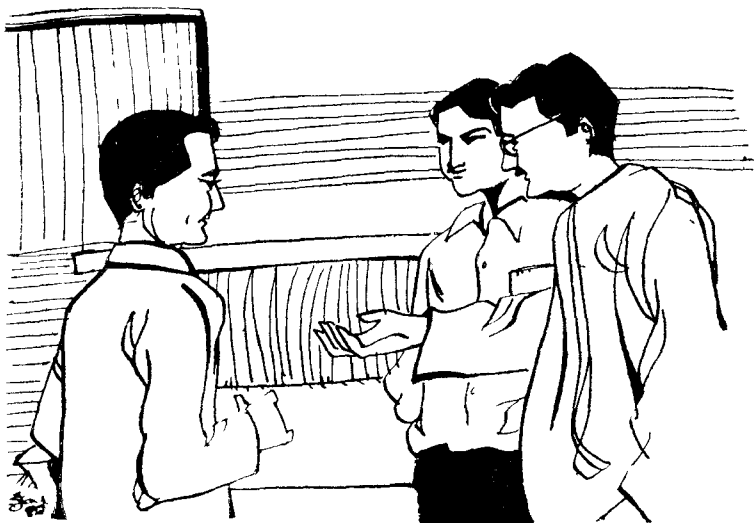
కాదు - ఇతరత్రా ఆయితే ఎదుర్కోవలసిన ఖర్చులు చాలా కలిసొస్తాయి అందు చేత చిన్న పామునైనా పెద్దకర్రతో కొట్టాలన్నట్టు చేసే ప్రయత్నమేదో గట్టిది చెయ్యండి పలుకుబడితోనే పని జరుగుతుందన్నావు డబ్బుకూడా కలిస్తే పని జరిగి తీరుతుంది ఐదువందలుకాదు అంతకన్నా ఎక్కువైనా ఏకలో తాకట్టు పెట్టి తెచ్చుకుంటాను. డబ్బు మూబగు తోందా అనకండి అవసరం అట్టిది వారం రోజులు - మూడ్రోజులు గడువు వాలు ఎంత కావలిస్తే అంతా పుట్టించగలను”

తనెగొడవే తనదిగా మాట్లాడుతున్న శివయ్య ధోరణి చెవితో వినడమే ఐతే “యూ మనిషికి మతిలేదా” అనుకునే వాడు గోపాలరావు. కాని అతని ముఖం చూస్తుండడం వల్ల ‘సరే’ అన్నాడు సానుభూతితో.

“డబ్బు నువ్వు నర్తగల్వ్” అందా మనుకుంటున్నాడు శివయ్య “తొమ్మిది కావచ్చింది” అంటూ రాజారావు లేచాడు.

ఆ తైము చెప్పడం ఒక్కొక్కక్కటి ఒకో విధంగా అర్థమయ్యింది

“మరల ఎవర్ని కాంటాక్టు చెయ్యి దానికైనా ఓ గంట వ్యవధి ఉంది. పది దాకాకా ఎవరూ దొరకరు కదా రే పొద్దున్న పది గంటలకు ఇంటర్వ్యూ అంటే ఉదయం చెయ్యగలిగేదేమీలేదు”

“నిజం నిజం” అన్నాడు శివయ్య
అన్నాడుగాని కుర్చీకి అంటుకపోయి
నట్టు అందులోంచి కదలడం లేదు

“మళ్ళా నన్నెప్పుడు కలియ
మన్నారూ” అన్నాడు శివయ్య ఉభయల్ని
ఉద్దేశిస్తూ

“రేపు సాయంత్రం ఈ వేళప్పుడు
ఇక్కడే”

శివయ్య లేచేడు గాని ఏదో ఆసం
తృప్తి పీడిస్తున్నవాడిలా ఉన్నాడు
అలోచిస్తున్న గోపాలరావు మాటకోసం
ఎదురు చూస్తున్నాడు.

“పోనీ యీ రాత్రికి మా యింటి
దగ్గరే ఉంచితే”

“ఇప్పుడు వాళ్ళని ఇంటి కెవరు
దిగపెడతారు - మనతోపాటు వాళ్ళను
అన్ని చోట్లకూ తిప్పంగదా”

“నరసింహుల్ని తోడు పంపుతాం
అలామినర్నాటుంచి ఇంటికెళ్ళిపోతాడు”

“బాగుంది. మీ రే రాత్రికి ఇంటికి
వెళ్ళవలసి వస్తుందో ఏ పరిస్థితిలో వెళ్ళ
వలసి వస్తుందో చెప్పగలరా? ఆర్ధరాత్రి
వేళ ఇంటికొచ్చిన చుట్టాలతో అక్కడా
ఇల్లాలివాట్లు అలోచించారా?”

“నరే రే పొద్దున్న మీరు నన్ను
కలియండి” గోపాలరావు చివరిమాటగా
అన్నాడు

“బాబూ మీకు చెప్పలేం” అనేసి
చరచర బయటకుపోయి మళ్ళా అలానే
తిరిగి వచ్చి అన్నాడు -

“రేపు పొద్దున్న రామ్మూర్తి పేట
నుంచి కొత్తగ్రహారం మీ యింటికి
వచ్చి, పొలోమంటూ మళ్ళా రామ్మూర్తి
పేటపోయి, యిన్ని మెతుకులు కొరికి,

ఎది గలటం ఇంటర్వ్యూకి వాళ్ళెప్పుడందుతారు? అందినా ఆదరా బాదరా తిరిగిన ఆ కుర్రాడికి మతి స్థిమితం ఏముంటుంది? ఉంటుందనుకుంటాం ఈ రాత్రి పనయ్యేదాకా తిరిగితే మీరు రే ప్రొద్దున్న లేవలేరు పని కాకపోతే రే ప్రొద్దున్న మీరు దొరకరు "

నిజమే ననుకున్నారందరూ ఒక్క గోపాలరావు తప్ప

"సరే లేవు సాయంత్రమే కలుస్తానన్నాడు," శివయ్య. ఎందుచేతో తను వెద్దె పొరపాటొకటి చేస్తున్న ట్టవిపించింది అతని మనసులో -

ఆ సరికి అందరూ రోడ్డుమీదకు వచ్చేసారు

"గుడ్ నైట్" అన్నాడు రాజారావు క్షణం వ్యవధిలేని వాడిలా.

శివయ్య గుడ్ బై వింటున్నట్టు ననుకుతున్నాడు "అన్నట్టు మీ వాడేదీ" అన్నాడు గోపాలరావు కుర్రాడికోసం చుట్టూ చూస్తూ -

కుర్రాడు అతని చేతి కో చీటి అందిచ్చి 'సాపేరూ రిఫెరెన్సు నెంబరూ అందులో రాసేను. సరిపోతుండో లేదో చూడండి" అంటూ మీది జేబులోంచి ఇంటర్వ్యూ కార్డుతీసి అతని చేతిలో పెట్టెడు వీధిదీపం వెలుగులో వాటిని పరిశీలించి -

"దస్తూగీ చక్కగా ఉందోదు మీ వాడు చురుకై నవాడుకూడా తప్పకుండా

జాబ్ స్టూడి" అన్నాడు శివయ్యతో శివయ్య పరధ్యానంగా "ఏదో నీ దయ మరి మేం వెళ్తాం ' అంటూన్నాడు కాని అతడికాళ్లు వాళ్ళతోపాటే నడుస్తున్నాయి అతడి యాతన గోపాలరావు పసికట్టలేదుగాని రాజారావు గ్రహించేడు. ఒక వీధి దీపం దగ్గర నిల్చివేసి "ఒక్క మాట" అన్నాడు శివయ్యతో.

శివయ్య అలాటి దానికోసమే ఎదురు చూస్తున్నవాడిలా ఆ గి పో యా డు గోపాలరావు ఏదో ఆలోచిస్తూ ముందుకు పోతున్నాడు కుర్రవాడు వెనక్కి ముందుకీ ఊగిసలాడి ముందుకే కడలు న్నాడు.

"మీ మనసులో ఏదో 'నన' ఉంది ఆదేమిటో చెప్పండి విందాం" అన్నాడు మామోలుగానే

"అబ్బేబ్బే ఏమీ లేదే - ఏమీ లేదు," అంటూ గాభరా పడిపోయేడు శివయ్య దాని ఆర్థం గ్రహించినా గ్రహించనట్టు అన్నాడు రాజారావు.

"అయితే ఒకమాట వెస్త్రాను వినండి; ఇంతవరకూ మీరు చేయగలిగిందల్లా చేసేరు ఇంక చేయగలదేమీ లేదన్నారు అవునా? మంచికో చెడ్డకో ఓ దేవుణ్ణి నమ్ముకన్నట్టు మీ స్నేహితుణ్ణి నమ్ముకొని అతని మీద భారం వేసేరు మీ స్నేహితుడు ఎలాంటివాడో మీకుచిన్నప్పట్టుంచీ బాగా తెలుసు. అతడు మిమ్మల్ని దగా చెయ్యడుగదా ఇంక నాకు తెలిసి

ఏమిటి? ఈ మధ్య ఆ వెళ్ళానని ఆక్షర్యపాటున్నావో!
 గువరాస్తా ఉద్యోగానికి నవస్కానం పెట్టి
 ఓ హోటల్ లోగా
 సర్కునా చేరొమలే -
 ఇదే నయంగా వుంది!!

Arjan

సంతవరకూ - ఇటువంటి కార్యాలపట్ల - ఈ ఊర్లో - అందులోనూ ఈ ఆఖరి గడియల్లో - పూనుకోవాలంటే - అందుకు సవర్ధులు ఆయన తప్ప ఇంకెవరూ లేరు అందుచేత మీరు నిశ్చింతగా వెళ్ళి హాయిగా దోచుకుంటూ పడుకోండి

కార్యం అవుతుందా అవదా అన్న సందేహం మీ కొద్దు. ఆపూచీ మీ భుజాల మీది తీసికెళ్ళి ఇంకొకళ్ళ భుజాల మీద పెట్టేసేరు 'సంశయాత్మా వినశ్యతి' అన్నాడు శ్రీకృష్ణపరమాత్మ! మీకార్యం జయమైతీరుతుంది-తీరుతుంది.

ఆవకపోతే ఇంక దాన్ని ఎవరు పట్టుకున్నా సాధించలేరనే తెలుసుకోండి మీ వాడికి - వాడికన్నా మీకు - అదృష్ట మన్నది లేకంలో లవలేశంవున్నా పని జరగడం తప్పదు. ఫెయిలయ్యిందంటే

ప్రయత్నంలోపవల్ల కాదని తెలుసుకోండి," అంటూ గీతబోధవంటి హిత బోధచేసి గిర్రున తిరిగిపోయేడు టాను హాలుకేసి శివరామయ్య మాష్టారు కొంచెంసేపు సూన్నడి తరువాత కాళ్ళు తేలికబడి మహదానంద సముద్రంలో మనసే తేలికకాగా కొడుకును వెంట బెట్టుకొని రామ్మూర్తి పేటకేసి నడిచాడు.

3

రాజారావు రెండడుగులు వేసి టాను హాల్ జంక్షనుకు వచ్చేక-

"ఏమిటి మాటాడుతున్నారు మా వాడితో" అన్నాడు గోపాలరావు.

"ఏవుండీ ఒక చల్లని కబురు, ఒక తీయవి మాట "

ఆలోచనలో ఉన్న గోపాలరావు—

“ఇప్పుడు ఎన్ పి రావును ఎక్కడ పట్టుకోగలం ?” అన్నాడు.

“ఇందాక మీరు పుచ్చుకున్న డబ్బు తీయండి” అన్నాడు రాజారావు

మత్తులోంచి బయటపడ్డ మనిషిలా ఆలోచనల్లోంచి బయటపడ్డాడు గోపాల రావు

తియ్యండి తైమైపోతోంది” అంటూ తొందరచేసేడు రాజారావు

“ఇప్పుడు డబ్బు దేనికి ?” గోపాల రావు గొంతు మారిపోయింది

“నాకో యేభైరూపాయలు ఆప్పి య్యండి

రాజారావు వంక పురుగును చూసి నట్టు చూస్తున్నాడు గోపాలరావు. రాజారావు ఆతన్ని వెర్రెకుట్టెను చూసినట్టు చూస్తున్నాడు గోపాలరావు తీక్షణంగా అడిగాడు—

“మీ వుద్దేశ మేమిటి ?”

“మీ వుద్దేశ మేమిటో చెప్పండి వింటాను”

“మీకు యస్పీరావుని తెలియదా !”

“నాకు తెలియదని నేను అనలేదు”

“నా చిన్ననాటి స్నేహితుడి కోపని చేసి పెట్టవలసివస్తే నేను మీకు లంచ మియ్యాలా ?”

“నే నప్పడిగేను”

“అవ్వపేరే ముసలమ్మ !”

“అదికూడా నా కోసమడగలేదు.”

“మీ వాటాకోసం అడిగేరు”

“సరే అడిగాను. తరువాత ఏమిటి”

“మీద్వారా కాకపోతే ఇంకొకళ్ళ ద్వారా నేను యస్పీ రావును కంట్రాక్టు చెయ్యాలే ననుకుంటున్నారా”

“అలా ఎందుకనుకుంటాను ? మీ వీధిలో రంగారావుని ఓ పెద్దమనిషున్నాడు అతనూ రావు చెమ్ము. నే బాగా ఎరుగునను”

“కదా !”

“వాళ్ళిద్దరూ ఈ వేళప్పుడు ఎక్కడ దొడుకుతారో మీకు తెలియకపోవచ్చు క్లబ్బు కెళ్ళే-కార్నూరుమ్లో దొరుకుతారు పెద్దెత్తున ఆటసాగుతుంటుంది చిన్న మొత్తమే ఐనా ఏదో ఓ మొత్తం తీసుకెళ్ళే మీ రంగారావు విజంగా సంతోషిస్తాడు. మీరై యస్పీరావుతో ముఖా ముఖీ మాటాడరు కదా !”

“వాడు కాకపోతే వాడబ్బ ! వాడి యజమాన్నే కలుస్తాను”

“మరీబాగుంది. ఎప్పుడు ఎవరి ద్వారా ?”

రాజారావు చేతిలో అంతచిత్తుగా ఓడిపోవడం గోపాలరావుకు ఇదే ప్రథమ మయ్యుంథాలి. అతడిమంట ఇంతా అంతా కాదు అదిగ్రహించి రాజారావున్నాడు

“—కాబట్టి మీరు కోపం తెచ్చుకొని లాభంలేదు. నాకా యాభయ్యా వదేయండి. ఆప్పు పెట్టండి.”

“వదేస్తే మీరు యస్పీరావుతో మాట్లాడితానన్నమాట”

“మీరా దబ్బంతాకాదు - నా నిలువెత్తు
ధనమిచ్చినా ఆ స్కాండ్రల్తో నేను
మాటాడను,”

“..”

“వాడెవడండీ ! వాడినంగతి మీకేం
తెలుసు వాడెవ్వరికీ ఏసనీ చెయ్యలేదు.
చెయ్యడానికి తలపడ్డాడో అది నిన్నందే
హంగా పాడై తీరుతుంది. వాడి క్రిందా
పైనా ఉండేవాళ్ళు వాడిమీద అంత
నిఘాగా ఉన్నారు వీడు పోర్టులో లక్షలు
గడించాడన్నది వాళ్ళందరూ ఎరుగు
దురు ”

“...., ”

“ఐతే లోకం మీరూ, మీస్నేహి
తుడూ ఆనుకునేంతగా కుళ్ళిపోలేదు.
రికమండేషనూ, లంచాలూ లేవ
నను కానీ కొన్ని సీటైనా మెరి
టోకి విడిచిపెడతారు. ఇందాకనేను
మీవాడితో అన్నట్టు వాడి జాతకంలో
అదృష్టమన్నది నీలేశమున్నా ఆందులో
ఒకఉద్యోగం దొరుకుతుంది లేదంటే
యీ లేట్ ఆవర్లో మీరైనా చేయగల
దేమీలేదు ”

కొంతసేపు ఊరుకొని గోపాలరావు
అడిగాడు.

“ఈకబురు ఇండాకే ఏల చెప్పలేదు ”

“ఆయనెవరో మీ చిన్ననాటి స్నేహి
తుడు కాబట్టి”

“అంటే”

“మీరు పుచ్చుకోకపోతే ఆ తనీ

రాత్రల్లా జాగరంచేసి తెల్లారకముందు
ఆ డ్రైవర్లో వంటవాణ్ణో కలుసుకొని
ఆ దబ్బంతా వాడిచేతులలో పోస్తాడు.
చాలదంటే అప్పుచేస్తో దొంగలాదో
ఇంకో ఐదారువందలు దర్పించు
కుంటాడు. మీరు తింటే - బా య్యే స్నే
హితులు కాబట్టి కొంత అర్థమన్నావుంది
వాడూ వీడూ తింటే ఏంలాభం
చెప్పండి”

“.....”

“లేదూ మీఅంతరాత్మ కరుస్తుం
దంటారూ రేపుసాయంకాలం అతనిక్కడ
కొచ్చినప్పుడు - పనికాకపోతే కాలేదని
చెప్పి ఇచ్చేయండి. పన్నెత్తే దబ్బుఖర్చు
ఆవసరం లేకుండానే పని జరిగిందని
చెప్పండి తిరుపతి వెంకట్రావణమూర్తి
అంతవాడు ఒత్తికొత్తినే ఎంతో క్రెడిట్
కొట్టేస్తున్నాడు. మీరంతవారుకాదు
కాబట్టే మీ తాహతుకు తగ్గట్టు మీరూ
కొంతకొట్టడం తప్పకాదు. ఇది నా
అభిప్రాయం ”

గోపాలరావునోరు కట్టేసింది. అది
గ్రహించగానే ‘

“నాయాభైయిలా పడేయండి”

అన్నాడు నవ్వుతూ

డాక్టరు వేణు గోపాలరావు జేబు
లోంచి ఓ వందరట్టతీసి రాజారావు కివ్వ
బోయేడు. మళ్ళా ఏమనుకున్నాడో
ఏభై లెక్కపెట్టి ఇచ్చి మిగతా జేబులో
పెట్టేసుకున్నాడు. ఇంకో ఆరగంట

తరువాత యామ్ముంటూ టాక్సీలో వెళ్ళి శ్రీమతి మీనాక్షీదేవిగారి పోర్టికోలో ఆవతరించేరు.

4

మర్నాడు ప్రొద్దున —

పులుగడిగిర ముత్యంలా తడి తడిగా తళతళ మని మెరిసిపడే నగరంపై ఎండ ఫెళ్ళున పేల్చేస్తోంది

పదిదాటి పదకొండై పన్నెండు పన్నెండున్నర బూరూకూడా ఊదేసింది.

నగరానికి ఆవతరించరి బీ చొడ్డున మేడమీద డాక్టరు గోపాలరావుగారి బెడ్ రూమ్ చీకటిగా వుంది. ప్రక్కనున్న గది తలుపు బాల్కనెరచి ఉండడం వల్ల మధ్య తలుపునందుగుండా ఓ వెలుతురు రేఖ గచ్చుమీదపడి మిలమిలా మెరుస్తోంది. బద్ధకంగా మంచుమీద పడుకొని ఆ వెలుతురు రేఖలో పడే నీడల్ని బట్టి ఆవతలి గదిలో ఏ జరుగుతోందో ఊహిస్తూ కాళక్షేపం చేయడం డాక్టరుగారికి చిరకాలంనుండి ఆలవాటై పోయిన..... (ఏమంటా ?) సరదా ఆననచ్చు.

ఆప్పుడే తెలివొచ్చిన డాక్టరు ఆలవాటు ప్రకారం ఆ వెలుతురు పీలిక కేసి చూస్తూ ఎంతకూ అందులో నీడలు కనిపించకపోగా మళ్ళా కళ్ళు మూసుకున్నాడు.

మూడోసారి తెలివొచ్చేసరికి పని

పిల్ల తలుపు మెల్లిగా ఒత్తిగి.చి తన కేసి చూస్తోంది. తనకళ్ళు ఆ చీకట్లో గుడ్ గూబ కళ్ళలా మెరుస్తుంది ఉండాలి. అందుచేతే చప్పున లబ్ధి పేసుకు వెళ్ళిపోయింది. అంటే ఇంక కాఫీ ఒస్తుందన్న మాట.

వేడివేడి చిక్కటి ఎర్రటి తెల్లని తరకలతో కాఫీ తలపున పారగానే డాక్టర్ కడపులో గండరగోళం బయలుదేరింది. చిన్న తేనుపు వచ్చినట్టుకాగా వైట్ హార్సు ప్యూమ్ము నాసాపుటాల్లోంచి ప్రాకి మెదడులో గతరాత్రి మంచున భూతుల్ని తరచితరచి కదుపుతున్నాయి. ఈ చీకటిలేదుగాని వెలుతుల్లోనే చీకటి నిండిన మీనాక్షీదేవి బెడ్ రూమ్ లో (తనేడకలో ఉన్నాడో గుర్తుకు రావడం లేదు.) “కొందరు తాగేసి గొడ్డులా పడుకుంటారు” అన్న మీనాక్షీదేవి మాటలు జ్ఞప్తికి వచ్చేయి. ఇప్పుడు తానెలా పడుకున్నాడో చూచుకోవాలనిపించింది. కదలకుండా అదృంకేసి కళ్ళు తిప్పబోయాడు. సాధ్యంకాక స్పర్శజ్ఞానంద్వారా తన స్థితి తెలుసుకోబోయేడు. తెలిసిందానితో సిగ్గుపడి, ఒత్తిగిల్లి, గళ్ళులంగీ సర్దుకొని, వెల్లకిలాపడుకొని, మరొకసారి సర్దుకొని, చేతులు రెండుఎత్తి తలకింద ఉంచుకున్నాడు. ఒక్క చులాగ్గానే ఉండడం కాళ్ళూచేతులు స్వాధీనంలోనే ఉండడం ఆతనికి చాలా ఆనందాన్నిచ్చేయి.

మీనేజర్ గొగులొడుడె
 నికి ఇంకా పది
 నిమిషాలు టైముంది -
 కూలగానా బీరుట్టు
 కాల్యకౌవచ్చు -

అనందాన్నే కాక చెడుడుతున్న ఆత్మ
 విశ్వాసాన్ని కుదటపరిచేయి. ఆర్థి
 ములుగా ఉన్న కనురెప్పల్ని కదుపుతూ
 హాయిసనుభవిస్తున్నాడు.

పనిపిల్ల తెచ్చి ఇచ్చిన కాఫీ త్రాగి ఒక
 తేనుపొచ్చేసరికి బాత్ రూమ్ కి పోవలసిన
 అవసరం కనపడదది.

తిరిగివచ్చేసరికి పనిపిల్ల కిటికీ తలు
 పులు తెరచి కర్ణెను మూయవలసిన
 మేరకు మూసి గదిలో వెలుగును సమ
 పాళ్ళలో సర్దింది.

పక్కడులిపి సరిగా వేసినట్లుంది,
 గది ఊదేవు సన్నాహంలో ఉంది. నున్నగా
 పరచిన మెత్తటి పక్క చూసేసరికి
 డాక్టరుకు మనసులో ఎన్నెన్నో గదులూ
 మంచాలూ పరుపులూ మెదిలేయ్. అల
 వాటు ప్రకారం - ఆతడు మంచం నడి

మధ్య నిటారుగా మరంవేసుక కూర్చొని,
 అలా ఎన్నోసార్లు కూర్చున్న తన
 విశ్వరూపాన్ని చూస్తూ సిగరెట్ వెలి
 గించేడు. డాక్టరుకి ఆ మూద్ లో
 ప్రపంచమంతా తన పాదాలకిందో
 ముందో చెంతో ఉన్నట్లు అనిపిస్తుంది.
 అలా అనిపించడం అప్పుడు హాయిగా
 ఉన్నా ఒక్కొక్కప్పుడు అది చాలా
 అసహ్యం కలిగిస్తుంది. ఆ అసహ్యం
 కలిగేటప్పుడు గోపాలరావు తననుతాను
 నిందించుకోవడానికి బదులు తనరక్తాన్ని
 నిందించుకొంటాడు.

“కాఫీ సల్లారి పోతోందిబాబూ”
 అంది పనిపిల్ల. ఎదురుగా ఉన్న స్టూల్ పై
 రెండోకప్పు కాఫీ మూతతో రెడీగా
 ఉంది.

“ఏవే పిల్లా ! హాకోసం ఎవరేనా

వచ్చారే ?” అన్నాడు గోపాలరావు కాఫీ తాగుతూ.

పిల్ల “నేను” అంటితలె త్రకుండానే. చిన్న ముతకలాగూ రంగు వెలసిమాసిన పువ్వుల కట్టా వేసుకొని తనకన్న పొడవైన కొండచీపురు పట్టుకొని మెడలో పిన్నులు వ్రేలాడే పగడాల తావకం ఊగులాడుతుండగా వెనుదిరిగి వంగి ఊడుస్తోంది. అకస్మాత్తుగా ఏదో జ్ఞాపకం వచ్చినదానిలా చవన నిలబడి దాక్టరు కేసి తిరుగుతూ “ఆల వచ్చినారు బాబూ” అంది తంకి కళ్ళతో ఆభివ యిస్తు.

“మరిందాకా నేడన్నావ్” అన్నాడు గోపాలరావు వెక్కిరిస్తూ.

పిల్ల కిలకీలానవ్వింది.

గోపాలరావు గలగలా నవ్వలేక పాచిదంతాలు మూసుకుంటూ - ఓ కుంటి నవ్వనవ్వేడు.

కాఫీ కప్పు టీసాయ్మీద పెడుతూ

“ఎవరాయన?” అన్నాడు మామో యిగా.

“ఎవరో నా నడగనేడు. మీర్నేరంగే మరోసారి ఒత్తానని ఎళిపోనారు.”

“అమ్మగారాయనతో మాటాడ లేదా?”

“అరూ నేడు, బోజినాలు కాగానే నత్తెవాళమ్మగారింటి కెళిపోనారు.”

నత్యనతంజే ఆ హిడింబాసురి. ఆ

హిడింబాసురి మొగుడే యస్పీరావు తాలుకు పేకాట ఫ్రెండు రంగరావు.

“ఈసారి ఎవరైనా వస్తే పేరు కనుక్కుంటుందే” అన్నాడు గోపాలరావు.

“అనగే బాబూ” అంటూ చీపురు పట్టుకొని క్రిందకి దిగిపోయింది.

అయిన దానికీ కాని దానికీ అననన రంగా హైరాణాపడటం పూర్వం ఒక ప్పుడు చేసేవాడు గోపాలరావు. ఇప్పుడు నమస్యవచ్చి ఎదురుపడితే తప్ప దాని గురించి ఆలోచించడం ప్రాజ్ఞలు చెయ్య వలసేవని కాదని బాగా తెలుసుకున్నాడు ఆ వచ్చింది శివయ్య కాదనడానికి ఏ విధంగా చూసినా అవకాశం లేదు. ఒక వేళ శివయ్యే ఐనా ఎలా కాదలస్తే అలా కథ నడవగల సామర్థ్యం నంపాడించేడు. అందుచేత ఫరవాలేదు

ఐదు నిమిషాలు గడవకముందే ఓ పేరు కనుక్కొని పైకి వచ్చింది పని పిల్ల

“ఎవరో శివయ్యగోరట బాబూ - పండు జత్తు అయినా మునిలోయన లాగున్నాడు. ఇందాకొచ్చినోరూ ఆ బాబే! మీకో అరిజెంటుగా మాటాడతారంట. నేకపోతే అమ్మగోర్నయినా పిలమంటున్నారు.”

ఏ వంటారు అన్నట్టు చూస్తూ నిలుచింది.

“వస్తున్నావద” అంటూ ఐదు నిమి

పాల తరువాత మేడ దిగాడు డాక్టరు గోపాల్రావు.

గళ్ళ యంగీ నీలం టర్కి-తువాళ్ళలో దాగని నల్లనిబొమ్మ విగ్రహం. సబ్బుతో టిడ్డొదిలినా కండ్ల మత్తోదలం నీకనరి పాటి - అప్పడే కోటా కడిగినట్టున్న ముతక మొగుం - మేడ మెట్టు దిగు తున్న గోపాల్రావును చూసి అల్లం త దూరం నుండే అన్నాడు శివయ్య.

“రృక్షజ్ఞుణ్ణిరా గోపాలం! నువ్వు చేసిన పని నేనూ నా కొడుకూ బ్రతికు న్నంతకాలం మరచిపోతం. నీకోసం ఇది రెండవసారి రావడం!” అన్నాడు పెద్దగొంతుతో.

డాక్టరుకు బోధపడలేదు.

“ఏం వయ్యంబిరా? ఇంటర్వ్యూ ఆముఖ్యం దేవిదే” అన్నాడు ఆశ్చర్య త ప్రదిక్కిస్తూ

“పదిన్నరకే బయటి కొచ్చేసేడు షనవాడు. ముందుగా లోపలికెళ్ళినవాడు మనవాడే.”

“సెలవు కాలేదా!”

“ఎందుకుకాదూ నువ్వు పట్టుకోడం కాకపోవడమానా? రేపే నైగ్యపరీక్షకు హాజరు కావాలన్నారు.”

చేత్తో పట్టుకొచ్చిన కండ్లద్దాలు తగి లించుకొని స్నేహితుని ముఖంకో వెలిగే అచ్చమైన ఆనందాన్నికూడా చూసేక ందోక గాద్! కూర్చో” అంటూ తనూ ఓ కుర్చీలో కూలబడ్డాడు.

శివయ్య కుర్చీ అంచున కూర్చొని వాళ్ళదీగిన ప్రశ్నలూ తనకొడుకు చెప్పిన సమాధానాలూ పట్టరాని ఉత్సాహంతో చెప్పకపోతూ అన్నాడు.

“నీకీడిళ్ళో తెలిసినవారెవరైనా ఉన్నారా అని అడిగేరుట. నునవాడు తడులకోకుండా నీపేరు చెప్పేసేడుట. అతను మీకు చుట్టూఅని అడిగారుట. లేదు నాన్నగారి బాల్యస్నేహితు డన్నా డుట. ఈడిళ్ళో ఎక్కడ దిగావుఅంటే మీయింటే అని కోయబోయి ఆబడం ఆడం అవసరమనుకొని నిజమేచెప్పేసే డట ఏదైతేనేం - నువ్వు సెంట్రెత్తే రేపు షెడికల్ చెకవకవిచి ఏయిండి జానునవగలవా అన్నారట. ఆక్షణాన కూడా తానా రెంటికీ సిద్ధమేనని చెప్పేడు అంత అత్రిత ఏం అన్నాడట బోర్డులో ఒకడు. అత్రతకాదు నేనెప్పుడైనా ఏపనికైనా సిద్ధమే అన్నాట్ట. నువ్వు స్కాటువా అంటే మూడేళ్ళు శిక్షణ పొందేసన్నాడు. ఈ ఉద్యోగం దొరక్క పోతే ఏంచేస్తావన్నారు. నాకా నిరాశ లేదు మీరాముక్క చెప్పేకగాని నేను దానిగురించి ఆలోచించనన్నాడట. వాళ్లు నవ్వుకుంటూ మేమూ అముక్కచెప్పం రేపు ఆలోగ్య పరీక్షకు సిద్ధమా - నీకో కాగితమిస్తారు అంటూ పంపించేసారు.”

“మీవాడు కత్తోయ్! నే నప్పడే చెప్పేను మీవాడికి తప్పకుండా ఉద్యోగ

మాకుందని" తాగుతున్న సిగరెట్లను అందిస్తూ అన్నాడు గోపాలరావు.

"అన్నావనుకో, కాని నీకున్నదైర్యం నాకెక్కడుంటుంది చెప్పు. నిన్న నీకు నాకుటుంబ పరిస్థితులన్నీ వివరంగా చెప్పలేదు. చెబితే మరీ దేబిలియంగా ఉంటుందని అనహ్యం చేసింది. వేకాడే వాడు కళ్ళుమాసుకొని బైండేలు ఒడ్డి నట్టు నా బియ్యాడి డ్రైవింగ్ కూ, నూవాడి బియ్యికి అప్పులు చేసేను. పెళ్ళిపిల్లను ఇంట్లో పెట్టుకొనికూడా మగవాళ్ళ చదువులకు అప్పులు చేస్తుంటే నూ బంధువర్గం యీసరింపు ఇంతా అంతాకాదు ఇప్పుట్లో ఈ ఉద్యోగం దొరక్కపోతే నేను దివాలా. ఆనకూడదుగాని 'వాడిమీద అంత మనుపు పెడుకున్నానే కొన్ని కొన్నిచోట్ల జరిగినట్లు వాడేమేకా ఐతే భగవంతుడా ఏందారి' అనుకుంటాను. ఒక్కొక్కప్పుడు. ఏదో భగవంతుడింత పరికూ చల్లగాచూశాడు. ఇప్పుడి ఉద్యోగం ఇంకో బనాదిపడదల మదుపు కావాలంది. దైర్యంగా పెడతాను. ఐవే జంటే పరపతి పట్టకపోదు. కాని ఏవేనా ఐతే అన్నభయం యీక్షణాన కూడా నన్ను విడవదు."

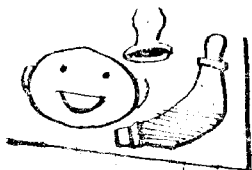
శివయ్య క్షణంసేసాగి అన్నాడు.

"ఒరేయ్ బ్రతుకలో భయమంత పాపిష్టిది ఇంకొకటిలేదు. అన్నీ తెలిసిన వాణికూడా అది పరమమూఢుణ్ణి చేస్తోంది. ఉద్యోగం దొరకదను -

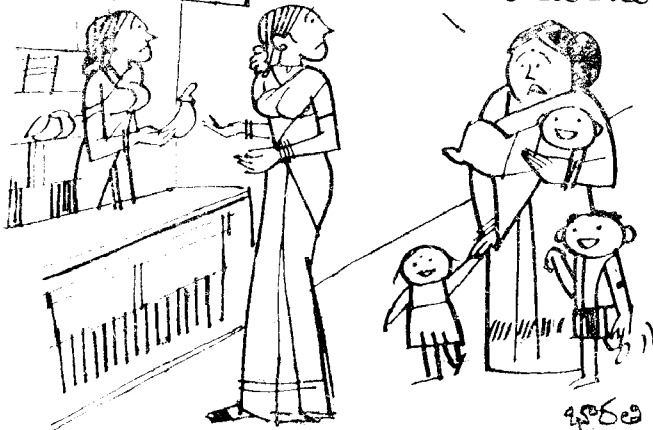
నీటు చిక్కదను - భయపెట్టుమానవుణ్ణి - వసుదేవుడో వాసుదేవుడో గాడిదో ఎవడి కాళ్ళందితే వాడికాళ్ళు గట్టిగా పట్టుకుంటాడు - నూనవుడు. చిన్న నాపాలిబ దేవుళ్ళా నువ్వే అనుపదక పోతే నేనువెళ్ళి అంటువాడి పాదాలమీద పడి వుండును. వాడు అంకినకాడికి చేత బట్టుకొని అపైనఎన్నితిప్పలు పెట్టేవాడో అ భగవంతుడితెరుక" అన్నాడు చేతులు జోడిస్తూ.

రాజారావు ఈమనస్థితి ఎంత చక్కగా అంచనా వేసేదో అనుకున్నాడు డాక్టరు. అకని మోనాన్ని ఇంకోలా అర్థం చేసుకొని శివరామయ్య అన్నాడు.

"క్షమించాలిరా నా ఆనందోత్సాహంతో ఏదోసోదించెస్తూ వచ్చిన పని మరచేను. నేను అర్జంటుగా ఇంటికి వెళ్ళి రావలసింది. ఇప్పుడు రెండుగంటల బస్సులో బయలుదేరి ఊరు తెళ్ళన్నాను సాయంకాలం కడస్తూ మనుకున్నాంకదా! ఎదురు చూస్తారేమో చెప్పిపోదామనీ, ఈ శుభవార్త ముందగా నీచెవినే వేయవచ్చనీ, అలావచ్చేను నీతెలాగా ముందే చెప్పేశాను. నాతరపునా నాకొడుకు తరుపునా రాజారావుగారి కుక్కా మరీ మరీ చేంకన్నించెప్ప. యిలా ప్రత్యేకం వచ్చి కలిసేననిచెప్ప. వన్నెండున్నర కైతే నాకు దైర్యబస్సుంది. నిన్ను కలియందే వెళ్ళిపోదానికొప్పంలేక బస్సు

చకాడమ్మమ్మ - అవి
అలుకొలుచేకుడం
వినుండనుంఠినికొడు!

శ్రీరతి

స్టాండ్ కి బయలుదేరినవాణ్ణి వచ్చేశాను. నువ్వింకా లేవలేదంటే అలా వెళ్ళి మళ్ళా వచ్చేను. అన్నట్టు నీకు రాక్షలా షిద్దరే దను కంటాను!"

"మరే" దాక్కడ బద్దకంగా ఆవులించి అన్నాడు. "తిరిగి తిరిగొచ్చేసరికి తెల్లారు జాము మూడైపోయింది."

"ఏంచేస్తాం ఒక పేదస్నేహితుడి కోసం శ్రమపడ్డా ననుకో"

"పోరా వెధవకబుర్లూ నువ్వు" అంటూ పూ పూ చేయవలసింది గోపాల రావు. కాని ఏం చేతనో నవ్వేసి ఊరు కన్నాడు. మనిషి నిద్రమత్తునుండి కోయకోలేదు అనుకంటూ శివయ్య అన్నాడు.

"ఇక నే పోయొస్తాను బస్సుకు తై మయ్యింది."

అప్పుడైనా దాక్కడ 'అదేమిరా?' అనలేదు.

ఇంకొచ్చిన మనిషి భోజనం చేయ కండా వెళ్ళిపోతానంటే బాల్యస్నేహితుడు ఒదులుతాడా అనీ, పెద్దకొడుక్కు పెద్ద ఉద్యోగం దొరికిన సందర్భంలో ప్రయాణమంటే సనేమిరా వదలడనీ, కనుడబ్బినవరకొద్దీ వెళ్ళక తప్పదంటే వెధవకబుర్ల నేవిస్తాను - అన్నా అన వచ్చనీ ఎన్నెన్నో అనుకున్నాడు శివరామయ్య. ఆ ఊహలన్నీ భ్రమలని చెప్తున్నట్టు "నర్తే షక్కాక ఇద్దాం"

అంటూ లేచేపోయేడు శివరామయ్యతో పాటే దాక్కరు కూడా.

5

ఆ రాత్రి వెన్నెలరేడు పడమటి కొండ వెనక మునిగాక - చుక్కలు ఆకాశంలో నిక్కినిక్కి చూచేవేళ - నిద్రమత్తుకు జోగే విశాచరులు, ప్రభాత మందానిలాలస్పర్శల కొత్తిగిలి తెలివి తెచ్చుకొంటున్న జనాలకు, నగరాన్నప్పగింతలు పెట్టనున్న సమయంలో మీనాక్షీదేవిగారి రెండవ అంతస్తు నంటి పెట్టుకొని ఉన్న చిన్న దాబాపై రెండు మడత కుర్చీలూ ఒక టీపాయీ కొద్దిగా గాజు సామానులు ఐదారు పొట్లాలూ రెండుమూడు తలగనాలు ఒక బెడ్ షీటు చిందరవందరగా నులపులు చుట్టుకొని పడి వున్నాయి. శ్రీ మహా విష్ణువు శేషకాయయైన విధంగా శ్రీవారు శయనించి ఉండగా మీనాక్షీదేవిగారు ఆధునిక లక్ష్మీదేవుల పోజులో మడత కుర్చీ అలంకరించి వున్నారు.

“అంటే దానర్థ మేమిటో గ్రహించావా?” చిన్ననాటి ముచ్చట్లు చెబుతూ శివయ్య పునస్సమాగం దగ్గర కొచ్చాడు గోపాలం. జ్ఞానసారమంతా సారవతి కందిస్తూ ఇలా అంటున్నాడు - “అసగా ఈ లోకంలో ఒకరికొకరు ఏదో అవుతారన్నది ఒట్టి కల్ల. తండ్రికొడుక్కొతాడన్నది ఒట్టిది. కొడుకుకీ పెళ్ళాం ఏమీ

కాదు. పెళ్ళాని మొగుడు అనలే ఏమీ కాలేదు. చుట్టపక్కాలూ చుట్టరికాలూ స్నేహితులూ అంతా ఒట్టివి. మనిషి మనిషితో కలిసి తిరుగుతాడంటే (అదే మనిషి, పోతుచునిషి కావచ్చు పోతూ పోతూ, ఆదాఆదా కావచ్చు ఎవరైనా) ఎందుకు కలసి తిరుగుతారంటే - అవసరం! ఆ అవసరాన్నిబట్టే అన్ని తిరుగుళ్లు! ఇన్ని తిరుగుళ్ళూ! మా ఫ్రెండ్ రాజారా వున్నాడు - అయ్యామ్ సారీ మన ఫ్రెండ్ - వాడు మనకో ఎందుకు స్నేహంగా ఉంటాడో నీకు తెలియకపోవచ్చు కాని నాకు తెలుసు. వాడితో నేనెందుకు స్నేహంగా వుంటానో నువ్వెరుగుదువు - నేనిండాక చెప్పేనుకూడా. స్నేహమంటే ఇంతే. అది బాల్యస్నేహ మవ్వచ్చు. పడుచు స్నేహమవ్వచ్చు - ఆ స్నేహం..... ఈ స్నేహం..... ఏ స్నేహమన్నా కానీ - ఏదయినా పేరు తేడాగని సరుకొక్కటే ఇప్పుడు నేను చెప్పిన శివయ్యగారే వున్నాడు వాడు బ్రూటస్ను పొగిడిన కీసీయస్ లాటివాడు. వాడికి జనం సింపతీ లాగేయడం తెలుసు. కాళ్ళు దొరికితే కాళ్ళు, పిలక దొరికితే పిలకా పట్టేసి పనిచేయించుకోవడం తెలుసు. ‘పని - మనుషు’ల దగ్గర ఎన్ని లంజ వేషాలుండాలో అన్నీ వాడిదగ్గర వున్నాయి. లేదనమనూ - కాదు లేదని నా ఎదురుగా వచ్చి గుండె మీద

చెయిసుకొమను : నేనో ప్రశ్నకు గు
 తాను. వాడు నిజమైన ఫ్రెండ్ అయితే
 ఇన్నేళ్ళయి - అంటే ఈ పాతికేళ్ళయి -
 యొక్కడ చచ్చిపోయేడు ? నా యింట
 పీనుగులు పోయేయి నేను నటచక్రవర్తి
 నయ్యాను నేను యమ్మెల్ని నయినప్పు
 డయినా వాడో కార్డుముక్క రాసేడా.
 విజం చెప్పమనూ : ఫ్రెండ్ కాకపోతే
 ఇప్పు డే ముఖం పెట్టుకొని వచ్చేడు -
 నా ఎదురుగుండా - నా కిదిచెయ్ నా కొడు
 క్కిది చేయ్ అంటూ, వాడిలో రోగరీ
 గ్రహించేకే వాడంటే నా కనహ్యం
 పుట్టింది. మొదటల్లా నిజంగానే సహాయం
 చేద్దామనుకున్నాను. సాధ్యం కాదంటే
 వాడుకున్న డబ్బు భర్తీ చేసి మొత్తం
 డబ్బిచ్చేదా మనుకున్నాను. వాడు వెళ్ళి
 పోతూపోతూ ఓ పని చేసేడు. మూడు
 వందలకొడు ముప్పయివందలైనా లంచ
 మిస్తానన్నాడు. థేంక్స్ చెప్పడానికి
 వచ్చి యిచ్చింది సరిపోయిందా లేదా ?
 అసలిచ్చావా లేదా ? అదైనా మాట
 వరసకైనా అడగలేను. ఎందుచేతం
 టావు ? - నే చెప్పాను వాడి పన్నె
 పోయింది. అందుకే వాడంటే - వాడూ
 ఒక రోగేనని నిశ్చయించేసేను. వాడి

మాట నమ్మి - నేను ఖర్చు పెట్టలేదు
 గాని - ఖర్చుపెడితే గంగేకదా ! ఆవ
 కాశం దొరికితే తప్పక ఖర్చు పెట్టే
 వాడిని. అప్పుడు మనపని ఏమైపోను ;
 అందుకే నిశ్చయించేసేను. ఒరే ! రోగ్
 యీ నాటికి నువు రోగ్ గవి ! అయితే -
 మనం ఎప్పుణ్ణుంచో రోగులకు రోగు
 లమై వున్నాము. కాబట్టి నువ్విచ్చిం
 దాంట్లో నీ కొక్కపైసాకూడా తిరిగి
 రాదు. వెత్రివెధవ్వై అడిగేవో చచ్చేవే.
 ఇంకా రెండువందలు నువ్వే ఇవ్వవల
 సింది, ఇచ్చేయంటాను. బహుశా ఈ
 పరిస్థితి వస్తుందని తెలిసే అనుకుం
 టాను అశబ్దుగురించిటక్కు పెట్టేసేడు
 దొంగవెధవ. వెధవన్నరవెధవ రోగ్
 వెధవ..."

"మూడు రూపాయలకోసం మూడు
 పీకలు కోయగల మనుషు లున్నారు.
 మూడువందల కోసం డాక్టరు ఇలా
 ఓ ముందమోపి థియరీ తీసేడంటే
 వింతకాదనుకొంది" మీనాక్షి దేవి.

రోకంలో స్నేహమే లేదంటే ఆమె
 భావనల్లో బ్రతుక్కి అర్థమే లేకుండా
 పోతుంది మరి !

అవును ఆదీ ఓ ధీరయే.

